32000H0417

29.6.2000 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI L 156/44

PRIPOROČILO KOMISIJE
z dne 25. maja 2000
o razvezanem dostopu do krajevne zanke: ki omogoča konkurenčno ponudbo polnega obsega storitev elektronskega komuniciranja, vključno s širokopasovnimi multimediji in internetom visoke hitrosti

(notificirano pod dokumentarno številko K(2000) 1259)

(Besedilo velja za EGP)

(2000/417/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 211 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V sklepih posebnega srečanja Evropskega sveta v Lizboni dne 23. in 24. marca 2000 je poudarjeno, da moramo v Evropi, če želimo polno izkoristiti rast in zaposlitveni potencial digitalnega, na znanju temelječega gospodarstva, nujno omogočiti podjetjem in državljanom dostop do cenovno ugodne infrastrukture svetovnega razreda in široke palete storitev, in da je treba države članice skupaj s Komisijo pozvati „k prizadevanjem za uvedbo večje konkurenčnosti pri krajevnih dostopovnih omrežjih do konca leta 2000 ter za razvezanje krajevne zanke, s čimer bi pripomogli k precejšnjemu znižanju stroškov uporabe interneta“.

(2) Direktiva 97/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 1997 o medomrežnem povezovanju na področju telekomunikacij zaradi zagotavljanja univerzalnih storitev in medobratovalnosti z uveljavljanjem načel odprtosti omrežij (ONP) ([1]), spremenjena z Direktivo 98/61/ES ([2]), zlasti v členih 4(2), 7, 9 in 11 določa načela dostopa do omrežij vključno s kolokacijo, in pooblašča nacionalne regulativne organe za opravljanje tovrstnih nalog.

(3) Direktiva 98/10/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 1998 o zagotavljanju odprtosti omrežij (ONP) za govorno telefonijo in o univerzalnih storitvah za telekomunikacije v konkurenčnem okolju ([3]) zlasti v členu 16 določa pogoje za poseben dostop do omrežja zaradi spodbujanja razvoja novih tipov telekomunikacijskih storitev.

(4) Direktiva Sveta 92/44/EGS z dne 5. junija 1992 o uporabi sistema zagotavljanja odprtosti omrežij pri zakupljenih vodih ([4]), spremenjena z Direktivo 97/51/ES ([5]) in Odločbo Komisije št. 80/98/ES z dne 7. januarja 1998 ([6]), zlasti v členu 8(2) določa pogoje za zagotavljanje zakupljenih vodov.

(5) Direktiva Komisije 90/388/EGS ([7]), nazadnje spremenjena z Direktivo 99/64/ES ([8]), zlasti v členu 4(c) določa pogoje za rebalans tarif na popolnoma liberaliziranem trgu.

(6) Izraz „krajevna zanka“ pomeni fizični vod bakrenih žic v krajevnem dostopovnem omrežju, ki povezuje prostore naročnika z operaterjevo krajevno centralo, koncentratorjem ali drugo primerljivo napravo. Kot je navedeno v Petem poročilu Komisije o izvajanju regulativnega paketa za telekomunikacije ([9]), ostaja krajevno dostopovno omrežje eden najmanj konkurenčnih segmentov liberaliziranega komunikacijskega trga, saj novi ponudniki nimajo razširjenih alternativnih omrežnih infrastruktur in s tradicionalno tehnologijo ne morejo dohajati ekonomije obsega in dosega operaterjev, za katere je uradno objavljeno, da imajo pomembno tržno moč v fiksnem omrežju (v nadaljnjem besedilu „priglašeni operaterji“). To izhaja iz dejstva, da so operaterji dolgo gradili svoja stara žična krajevna dostopovna omrežja pod zaščito ekskluzivnih pravic in zmogli pokrivati investicijske stroške prek monopolnih rent.

(7) Neposredna ponudba novih zank z visoko zmogljivimi optičnimi vlakni pomembnejšim uporabnikom je specifičen trg, ki se razvija v konkurenčnih pogojih z novimi investicijami, tako da se to priporočilo ne nanaša na razvezani dostop do krajevnih zank.

(8) Za nove ponudnike ne bi bilo gospodarno izvedljivo, če bi v celoti in v smiselnem časovnem obdobju podvajali infrastrukturo prvotnega operaterja dostopa preko bakrene krajevne zanke, alternativne infrastrukture (npr. kabelska televizija, satelit, brezžične krajevne zanke) pa na splošno niso enako funkcionalne ali splošno razširjene.

([1]) UL L 199, 26.7.1997, str. 32.
([2]) UL L 268, 3.10.1998, str. 37.
([3]) UL L 101, 1.4.1998, str. 24.
([4]) UL L 165, 19.6.1992, str. 32.
([5]) UL L 295, 29.10.1997, str. 23.
([6]) UL L 14, 20.1.1998, str. 27.
([7]) UL L 192, 24.7.1990, str. 10.
([8]) UL L 175, 10.7.1999, str. 39.
([9]) KOM(1999) 537.

(9) Priglašeni operaterji že uvajajo lastne širokopasovne storitve z visokohitrostnim bitnim tokom za dostop do interneta prek svojih žičnih zank, vendar lahko na krajevni zanki odložijo uvedbo nekaterih tipov tehnologij in storitev digitalne naročniške zanke (DSL), kadar bi te lahko nadomestile njihovo trenutno ponudbo. Vsak tak odlog povzroči škodo uporabnikom. Tako je primerno omogočiti tretjim strankam razvezan dostop do krajevne zanke priglašenega operaterja, zlasti zato, kot je poudarjeno v točki 5 Priporočila Komisije o oblikovanju cen za medsebojno povezovanje zakupljenih vodov [1], da se zadovoljijo potrebe uporabnikov glede konkurenčne ponudbe zakupljenih vodov in visokohitrostnega dostopa do interneta.

(10) Skladno s členom 4(2) Direktive 97/33/ES in členom 16 Direktive 98/10/ES morajo priglašeni operaterji obravnavati utemeljene zahteve novih ponudnikov za dostop do omrežja, zlasti glede sodostopanja [2] do žičnega voda, in si prizadevajo uskladiti komercialne in tehnične pogoje. Vendar pa dosegljivost le skupnega dostopa do krajevne zanke ne izpolnjuje vseh zahtev trga, tako da velja za primerno, da priglašeni operater vzporedno s skupnim dostopom ponudi tudi razvezanje krajevne zanke [3], s čimer okrepi konkurenčnost in izboljša izbiro za vse tipe uporabnikov, saj omogoči trgu odločitev o tem, katera ponudba razvezanja dostopa potrebam strank najbolj ustreza.

(11) Priglašeni operaterji naj tretjim strankam ponudijo informacije in razvezan dostop enake kakovosti in pod enakimi pogoji kot pri lastnih storitvah ali storitvah hčerinskih družb ali partnerjev, zato bi objava referenčne ponudbe priglašenega operaterja za razvezan dostop do krajevne zanke v kratkem časovnem okviru, v najboljšem primeru na internetu, ter pod nadzorom nacionalnega regulativnega organa pripomogla k ustvarjanju transparentnih in nediskriminatornih tržnih pogojev.

(12) Čeprav so komercialna pogajanja prednostna metoda za doseganje dogovora o tehničnih in cenovnih vprašanjih dostopa do krajevne zanke, pa izkušnje kažejo, da je v večini primerov potrebno regulativno posredovanje zaradi neravnovesja v pogajalski moči med novim ponudnikom in priglašenim operaterjem in zaradi odsotnosti drugih možnosti. Nacionalni regulativni organ lahko skladno s členom 9 Direktive 97/33/ES in členom 16(4) Direktive 98/10/ES na lastno pobudo posreduje pri specifikaciji zadev, vključno s cenami, načrtovanih za zagotavljanje interoperabilnosti storitev, maksimalnega povečanja ekonomske učinkovitosti in koristi končnih uporabnikov.

(13) Pravila določanja stroškov in cen za krajevne zanke in z njimi povezane naprave (na primer kolokacijo in zakupljeno prenosno zmogljivost) naj bodo pregledna, nediskriminacijska in objektivna, s čimer zagotovijo pravičnost. S pravili določanja cen naj se zagotovi, da bo krajevni ponudnik zanke lahko kril potrebne stroške, pa tudi ustrezno donosnost. S pravili določanja cen za krajevne zanke naj se prepreči izkrivljanje konkurence in zlasti razkorak cen za storitve na debelo in na maloprodajni ravni pri priglašenem operaterju. V tem pogledu se je pomembno posvetovati z organi, pristojnimi za konkurenco.

(14) Direktiva 98/10/ES od držav članic zahteva, da zagotovijo, da vse utemeljene zahteve za priključitev na fiksno javno telefonsko omrežje na fiksni lokaciji in dostop do fiksnih javnih telefonskih storitev izpolnjuje vsaj en operater. Kadar se odjemalec odloči skleniti pogodbeni sporazum z novim ponudnikom za ekskluzivno ponudbo storitev prek popolnoma razvezane krajevne zanke, se šteje, da je priglašeni operater izpolnil obveznost po členu 5 Direktive 98/10/ES. Uporabniki naj bodo popolnoma obveščeni o takšnih pogojih v pogodbah skladno s členom 10 Direktive 98/10/ES, brez vpliva na pravo Skupnosti o varstvu potrošnikov.

---

[1] (Še neobjavljeno.)

[2] „Souporaba žičnega (bakrenega) voda“ omogoča dostop do neuporabljenega visokofrekvenčnega dela spektra in ponudba omejenih storitev ADSL (tj. podatkovne hitrosti do 8Mbit/s), medtem ko nižjefrekvenčni del spektra še naprej uporablja priglašeni operater, ki preko istega žičnega voda ponudi osnovno storitev govorne telefonije. Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU) je izdelala tehnične specifikacije za najzmogljivejši ADSL — s hitrostmi do 8Mbit/s v smeri k uporabniku in 1 Mbit/s v smeri od uporabnika — v svojem Priporočilu 6.992.1. To vključuje številne različice, specifične za posamezne države, z namenom prilagoditve regionalnih razlik v infrastrukturi krajevne zanke. ADSL lahko doseže najvišje hitrosti na razdalji 4 km ali manj. Povezava omogoča tudi zagotavljanje storitev govorne telefonije v osnovnem frekvenčnem pasu istega voda. Poleg tega je ITU v svojem Priporočilu G.992.2 izdelala različico rešitve ADSL, znano tudi kot G. Lite, ki jo je zelo lahko namestiti v prostorih stranke, saj je „brez razcepnika“ (zahteva zelo preprost serijski filter, ki ločuje glas in podatke in ne zahteva nobenega ponovnega ožičevanja v prostorih naročnika). Hitrosti dosežejo do 1,5 Mbit/s v smeri k uporabniku in 385 kbit/s v smeri od uporabnika. Nekateri ponudniki osebnih računalnikov že tržijo računalniško opremo z vgrajenimi modemi G. Lite-ADSL, tako da lahko standardne univerzalne rešitve v velikem obsegu ponudijo na stanovanjskem trgu.

[3] „Popolno razvezanje krajevne zanke“ omogoča novemu ponudniku ekskluzivno uporabo celotnega frekvenčnega spektra, razpoložljivega prek žičnega voda, in tako omogoča najbolj inovativne in napredne tehnologije in storitve prek digitalnega naročniškega voda (DSL), tj. podatkovne hitrosti do 60 Mbit/s k uporabniku, ki ima vgrajen VDSL (zelo hitri DSL). S standardizacijo VDSL se trenutno ukvarjata ITU in ETSI.

(15) V Direktivi o licencah 97/13/ES je predvidena uporaba splošnih avtorizacij za telekomunikacijske storitve, razen v določenih pogojih, navedenih v njenem členu 7. Podjetja, ki uporabljajo tehnologijo DSL na razvezanih krajevnih zankah za ponudbo storitev naročnikom, naj bodo pooblaščena skladno z Direktivo 97/13/ES na podlagi dejavnosti, ki jih izvajajo, pri tem pa se tako ponujenim storitvam po načelu tehnološke nevtralnosti ne smejo postavljati regulativne omejitve. Pooblaščenim operaterjem podatkovnih omrežij ali operaterjem omrežij govorne telefonije morajo priglašeni operaterji omogočiti izvajanje storitev prek sodostopa oziroma prek polno razvezanih krajevnih zank, ne da bi potrebovali dodatna pooblastila ali bili podvrženi dodatnim omejitvam.

(16) Primerno je, da Komisija periodično pregleduje to priporočilo na podlagi tržnega razvoja in pridobljenih izkušenj, zlasti glede določanja cen in vsebine referenčne ponudbe, ki je v prilogi.

(17) Poleg tega priporočila se uporabljajo pravila Skupnosti o konkurenci –

PRIPOROČA:

Člen 1

Zagotavljanje dostopa do krajevne zanke

1. V kontekstu spodbujanja naprednega, usklajenega in konkurenčnega trga elektronskih komunikacij, ki ponuja uporabnikom široko izbiro celotne palete komunikacijskih storitev, vključno s širokopasovnimi multimedijskimi in visokohitrostnimi internetnimi storitvami, to priporočilo zadeva pogoje, ki jih morajo operaterji javnega fiksnega omrežja, za katere nacionalni regulativni organ odloči, da imajo pomembno tržno moč (v nadaljnjem besedilu „priglašeni operaterji“) skladno z Direktivo 97/33/ES, Direktivo 92/44/EGS in Direktivo 98/10/ES, za izvajanje dostopa do krajevne zanke in pripadajočih naprav zagotavljati novim ponudnikom.

2. Brez vpliva na pravila Skupnosti o konkurenci je priporočeno, da države članice, kjer polni razvezani dostop še ni na voljo, sprejmejo ustrezne zakonske in regulativne ukrepe, s katerimi do 31. decembra 2000 priglašene operaterje pooblastijo za polni razvezani dostop do žične krajevne zanke pod preglednimi, poštenimi in nediskriminacijskimi pogoji.

3. Priporočena ponudba polnega razvezanega dostopa do krajevne zanke priglašenih operaterjev ne vpliva na naslednje obveznosti priglašenih operaterjev iz direktiv ONP 97/33/ES in 98/10/ES [1], da:

— izpolnjujejo zahteve za druge oblike dostopa, vključno s sodostopom do krajevne zanke, skladno s členom 4(2) Direktive 97/33/ES in členom 16 Direktive 98/10/ES;

— upoštevajo načelo nediskriminacije pri uporabi fiksnega telefonskega omrežja pri izvajanju storitev z visokohitrostnim bitnim tokom za tretje stranke enako kot za svoje lastne storitve, skladno s členom 16(7) Direktive 98/10/ES.

Uvajanje novih storitev

4. Pri uporabi načela nediskriminacije, ki ga zakonodaja Skupnosti nalaga priglašenim operaterjem, je priporočljivo, da nacionalni regulativni organi zagotovijo, da priglašeni operater zagotovi konkurentom enake zmogljivosti, pogoje in časovne okvire kot sebi ali svojim podružnicam. To se nanaša zlasti na uvajanje nove storitve v krajevnem dostopovnem omrežju, na dostop do razvezanih krajevnih zank, razpoložljivost kolokacijskega prostora, zagotavljanje zakupljene prenosne zmogljivosti za dostop do kolokacijskih mest, naročanje, ponudbo, kakovost in postopke vzdrževanja.

Oblikovanje cen

5. Da bi se izognili dolgotrajnim sporom o oblikovanju cen med novimi ponudniki in priglašenimi operaterji, ki bi ovirali učinkovito izvajanje razvezovanja krajevne zanke, je priporočljivo, da nacionalni regulativni organi podrobno določijo metodologijo oblikovanja cen in ustrezne parametre za uporabo pri izračunu cen. Kadar je primerno, lahko države članice določijo dejanske cene, kadar je to združljivo z zakonodajo Skupnosti [2], za ta namen pa je primerno, da se izvede analiza konkurence.

6. Dokler stopnja konkurenčnosti v omrežjih za krajevni dostop ne zadošča za preprečevanje pretiranih cen za razvezan dostop do krajevnih zank, je priporočljivo, da se cene za razvezan dostop do krajevnih zank ravnajo po načelu stroškovne [3], okrepil pošteno in trajnostno konkurenco in ponudil alternativne investicijske spodbude; če pa je kratkoročna posledica tega lahko izkrivljenje konkurence, na primer takrat, ko tarife za končne uporabnike priglašenega operaterja ostanejo neuravnovešene na podlagi tekočih stroškov, je priporočljivo, da nacionalni regulativni organ, ki ravna po postopku iz točke 5, določi razumno časovno obdobje, potrebno za postopno prilagajanje cene krajevne zanke tekočim stroškom, hkrati pa ohranja skladnost s stroškovnim sistemom, ki se uporablja za regulacijo maloprodajnih cen.

---

[1] Glej tudi sporočilo Komisije o razvezanem dostopu do krajevne zanke (v Uradnem listu).

[2] Glej sprotno opombo 13.

[3] Trenutni stroški so stroški izgradnje učinkovite moderne ustrezne infrastrukture in ponudbe takšne storitve na današnji dan.

7. Skladno z načelom nediskriminacije, kjer priglašeni operaterji že ponujajo lastne storitve v visokohitrostnih digitalnih naročniških zankah (DSL) z uporabo razvezanega dostopa do krajevne zanke, lahko nacionalni regulativni organi zahtevajo, da dobijo konkurenti dostop do krajevnih zank za isto ceno, kot jo priglašeni operater določi za lastne storitve DSL. To „nediskriminacijsko“ pravilo oblikovanja cen velja tudi za dostop novih ponudnikov do spremljajočih zmogljivosti, kot sta kolokacija in zakupljena prenosna kapaciteta v jedrnem omrežju, ki ju uporablja priglašeni operater za podporo lastnim storitvam DSL ali storitvam hčerinskega ali pridruženega podjetja.

8. Da bi vzbudili zaupanje v pošteno oblikovanje cen za zmogljivosti in prikazali upoštevanje obveznosti nediskriminacije, je priporočljivo, da so ustrezne in podrobne informacije o izračunu stroškov, vključno z določanjem internih obračunskih cen skladno s smernicami v Priporočilu Komisije 98/322 ([1]), razpoložljive nacionalnemu regulativnemu organu, ki jih da na voljo zainteresiranim strankam po dogovoru o nerazkrivanju, medtem ko upošteva komercialno tajnost.

9. Priporočljivo je, da nacionalni regulativni organi izvedejo občasne preglede tržnih pogojev o krajevnem dostopu, pri čemer po potrebi prilagajajo načela oblikovanja cen in obveznosti ali umaknejo pravilo o cenah, ko je na trgu enkrat dovolj konkurence in izbire alternativnih ponudb. Rok za pregled se najavi vnaprej, kar udeležencem na trgu zagotavlja predvidljivost.

Tehnični pogoji in kolokacija

10. Treba je omogočiti fizični dostop za vsako izvedljivo priključno točko žične krajevne zanke, kjer lahko novi ponudnik kolocira in priključi lastno omrežno opremo in naprave, da opravlja storitve svojemu odjemalcu, pa naj bo ta v krajevni centrali, koncentratorju ali enakovredni napravi. Družbam na isti lokaciji je treba načeloma omogočiti namestitev vse potrebne opreme za dostop do razvezane krajevne zanke ob uporabi razpoložljivega kolokacijskega prostora ter namestitev ali najem povezav za prenos od njih do mesta, kjer se nahaja novi ponudnik. Priporočljivo je, da nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se kolokacijski prostor ponudi konkurentom na pregleden, pravičen in nediskriminacijski način.

11. V zvezi s tehnologijami in storitvami, ki se uporabljajo pri razvezanih krajevnih zankah, je priporočljivo, da nacionalni regulativni organi zagotovijo, da so vse omejitve, namenjene za zaščito integritete omrežja, v primeru sodostopa do krajevne zanke pa za zaščito kanala govorne telefonije, nediskriminacijske in osnovane na vnaprej določenih objektivnih merilih, skladno s členom 13(2)(b) Direktive 98/10/ES. Skladno z načeli tehnološke nevtralnosti za dostop do žičnih krajevnih zank se podjetjem, ki uporabljajo nove tehnologije DSL na krajevni zanki kot sredstvu za ponudbo naročniških storitev, ne postavlja dodatnih ali specifičnih regulativnih omejitev.

Preglednost in koordinacija

12. Zaradi skrajšanja časa, ki ga novi ponudniki potrebujejo za uvajanje konkurenčnih storitev DSL, se priporoča, da nacionalni regulativni organi zagotovijo, da priglašeni operaterji dajo na voljo, takoj ko je mogoče, najbolje prek interneta, referenčno ponudbo za popolnoma razvezan dostop in sodostop do krajevne zanke z opisom ponudbe storitev in z njimi povezanih pogojev, vključno s cenami.

V prilogi je naveden okviren seznam postavk, ki jih je treba vključiti v referenčno ponudbo za razvezani dostop do krajevne zanke.

13. Poleg tega se priporoča, da nacionalni regulativni organi zagotovijo lahko razpoložljivost naslednjih informacij o komunikacijskih storitvah prek razvezanih krajevnih zank:

— licenčni pogoji za operaterje,

— informacije za uporabnike, ki uporabljajo storitve operaterjev prek razvezanega dostopa do krajevnih zank, vključno z vsemi pogodbenimi pogoji, zlasti tarifami, pravicami uporabnikov, najkrajšim časom najema in vidiki univerzalne storitve, prenehanjem storitve, pritožbami in postopki sodnega varstva.

14. Nacionalnim regulativnim organom se priporoča, da z zainteresiranimi stranmi vzpostavijo nacionalne skupine za koordinacijo, vključno s predstavniki uporabnikov, ki pregledajo zahteve iz točk 12 in 13 in stalno svetujejo v zvezi s podrobnostmi v informacijah, ki se objavijo v referenčni ponudbi. Priglašeni operaterji bi morali redno poročati svojim nacionalnim regulativnim organom o izvajanju razvezovanja krajevne zanke, vključno s statističnimi informacijami za postavke, opredeljene v referenčni ponudbi.

([1]) Glej metode za izvajanje ločenega računovodstva in trenutnega pristopa k stroškovnemu računovodstvu v Priporočilu Komisije 98/322/ES (UL L 141, 13.5.1998, str. 6).

15. Priporoča se, da države članice zagotovijo, da se nacionalne skupine za koordinacijo zavedajo podobnih dejavnosti, ki potekajo v drugih državah članicah in ustreznih mednarodnih organizacijah. Zaradi lažje koordinacije se priporoča, da nacionalni regulativni organi periodično poročajo Odboru ONP o vprašanjih, povezanih z izvajanjem razvezanega dostopa do krajevne zanke.

Pregled

16. To priporočilo in zlasti prilogo bo, upoštevajoč tržni razvoj, pregledala Komisija ter ga po potrebi posodobila.

Člen 2

To priporočilo je naslovljeno na države članice.

V Bruslju, 25. maja 2000

Za Komisijo

Erkki LIIKANEN in Mario MONTI

Člana Komisije

PRILOGA

OKVIRNI SEZNAM POSTAVK, KI JIH JE TREBA VKLJUČITI V REFERENČNO PONUDBO [1] **ZA RAZVEZANI DOSTOP DO KRAJEVNE ZANKE, KI JO MORAJO OBJAVITI PRIGLAŠENI OPERATERJI**

A. **Pogoji za razvezani dostop do krajevne zanke**

1. *Omrežni elementi, do katerih se ponudi dostop:*

   zajemajo zlasti naslednje elemente:

   — dostop do žičnih krajevnih zank (žica/baker se konča v krajevni centrali) in podzank (žica/baker se konča na oddaljenem koncentratorju ali primerljivi napravi) pri popolnoma razvezanem dostopu,

   — dostop do negovornih frekvenc v krajevni zanki pri sodostopu do krajevne zanke,

   — dostop do prostora v glavnem razdelilnem okviru (MDF) priglašenega operaterja za priključitev dostopovnih multipleksorjev digitalnega naročniškega voda (DSLAM) in podobnih tipov opreme na krajevno zanko priglašenega operaterja.

2. Razpoložljivost: vsaka ustrezna podrobnost v zvezi z arhitekturo krajevnega omrežja, informacijami o lokacijah mest fizičnega dostopa, razpoložljivost žičnih parov v posebnih delih dostopovnega omrežja.

3. Tehnični pogoji: tehnične značilnosti žičnih parov v krajevni zanki; dolžine, premeri žice, napajalne tuljave in premoščeni priključki; preskušanje priključkov in postopki vzpostavljanja delovnega stanja. Specifikacije opreme digitalnih naročniških vodov, razcepnikov itd. s sklicevanjem na ustrezne mednarodne standarde ali priporočila; omejitve spektra in zahteve v zvezi z elektromagnetno združljivostjo, namenjene preprečevanju motenja drugih sistemov.

4. Postopki zagotavljanja: pregledi voda za specifične tehnologije digitalnega naročniškega voda, postopki naročanja in zagotavljanja, omejitve uporabe.

B. **Kolokacijske storitve**

5. Informacije o kolokacijskih mestih: zlasti natančne lokacije [2] ustreznih mest (lokacij) priglašenega operaterja; vključno centrale, glavni razdelilni okvir, koncentratorji in oddaljene razdelilne točke, kot so cestne omare, podstavki in omarice; specifikacije spleta ali spletov, kjer je objavljen posodobljen seznam lokacij; razpoložljivost alternativnih rešitev, če fizična kolokacija ni na voljo.

6. Kolokacijske možnosti na mestih, navedenih pod točko 5: vrste razpoložljive kolokacije, npr. možnost souporabe, v zabojih/brez zabojev, fizična ali virtualna; razpoložljivost električnih in klimatskih naprav na teh mestih; pravila za podzakup kolokacijskega prostora.

7. Značilnosti opreme: morebitne omejitve glede opreme, ki je lahko kolocirana.

8. Varnostna vprašanja: ukrepi, ki jih uvedejo priglašeni operaterji za zagotovitev varnosti svojih lokacij; pogoji za dostop osebja konkurenčnih operaterjev za ugotavljanje in odpravo storitvenih problemov.

9. Varnostni standardi: (Načeloma bi se morali varnostni standardi, ki jih uporablja prvotni operater in njegove podružnice, šteti za ustrezne za opremo konkurenčnih operaterjev).

10. Inšpekcije: pogoji, pod katerimi lahko konkurenčni operaterji in nacionalni regulativni organi pregledajo lokacije, na katerih je na voljo fizična kolokacija, ali mest, kjer je bila kolokacija zaradi pomanjkanja zmogljivosti zavrnjena.

C. **Obratovalni podporni sistemi**

11. Pogoji za dostop se priglasijo kot operaterjevi sistemi za podporo obratovanja, informacijski sistemi ali podatkovne zbirke za prednaročanje, pripravljanje, naročanje, zahteve za vzdrževanje in popravila ter za zaračunavanje.

12. Načeloma bi morali navedeni elementi operativnega podpornega sistema zajemati dostop do vseh kvalifikacijskih informacij zanke, vključno z informacijami o tem, ali je posamezna zanka sposobna podpirati izpopolnjene storitve.

---

(1) Referenčna ponudba za razvezano krajevno zanko vključuje osnovne tehnične naprave, vključno s pogoji, in cene, ponujene akterjem na trgu.

(2) Razpoložljivost teh informacij je lahko zaradi javne varnosti omejena samo na zainteresirane stranke.

D. **Dobavni pogoji**

13. Časovni okviri: čas za odgovor na zahteve po dobavi storitev in naprav kakor tudi pogodbena kompenzacija v primeru neizpolnjevanja časovnih okvirov, sporazumov o ravni storitev, reševanje okvar in eskalacijski postopki.

14. Cene za vsako navedeno postavko, funkcijo in napravo, prikazane ločeno, vključno s pravočasnimi plačili in plačili za najem.